

GALESIA

1 ¹Ngau Pol ka ugere. Ngau tago tamoata-ramo kaoana-lo ki tamoata-ramo kata kaiboang nena-lo ka Jesus ‘apostel’ ne upura. Jesus Kristus be Tama Nanaranga maka Jesus Kristus mate-lo be imarangaki kaiboang nena-lo ka ‘apostel’ upura.

² Be nge taritokada moarunga makare kisoaki zaiza ka kam ‘sios’ moarunga Galesia kaba-lo ka igere-kaming.

³ Tama-da Nanaranga be Tanepoa Jesus Kristus iboadu marou ne bibia tadokidoki-ba be ilo-uia ne ngang-kaming.

⁴ Kristus ka nena-la be isumoalataki be kita muzigoala neda lilidi-o be imate. Bokai imuji be ono muji goalakadi kaituka kateka ngaenao dieno nge erumadi tasoaki ka irubetaki-kita. Be nge tago ne rerengana-lo ka bokai imuji. Tago. Nge Nanaranga neda be Tamada rerengana-lo ka bokai imuji. ⁵Bokaibe Nanaranga neda Tama nge ara bokaina-la nem-kueno atabala-la ngaeneno! Moimoi.

Pile Uia Tekena-la

⁶ Ngau upitilaki-tina kam ambe oaikiki-la be Nanaranga maka Kristus marou ne tadokidoki-ba ane be ikila-kaming nge kamurinarinai be pile uia takaia katalatalari. ⁷Moimoi pile uia takaia tago. Ata nge ono ka ulo-kaua-kaming. Tamoata alu ka diakaboang-kaming be ambe dipipi be Kristus Pile Uia ne dabuiria-ramo kana. ⁸Ata bokai kamakaua: keka ki Nanaranga ‘enzel’ ne teke lang anua-lo ngapura be pile uia keka kisuletaki ngaeno be takana-ba isuletaki nge iboadu eoa tago matemate-lo ngalako! ⁹Norane be kirakaming-doi, ata kaba mra-kaming kana: Keka ambe Pile Uia mangata kirangaka-kaming be kareretaki be kadoki. Bokaibe tamoata naita pile uia keka kisuletaki ieno be takana-ba isuletaki nge iboadu eoa tago matemate-lo ngalako!

¹⁰ Bokai upile nge ilo-ming ba kananga? Kaituka-tina nge tamoata-ramo ki Nanaranga ka milo-uiuai kana ka bokai upile? Ki tamoata ka memakidi be dasuri-uiataka kana ka bokai upile? Moimoi tamoata ka memakidi be dasuri-uiataka kana nge ambe norane be Parasi malipi tago mrokaki be Kristus malipilipi kana mpura!

Pol Ba Be Jesus Malipilipi Kana Ipura

¹¹ Taritokagu moarunga, ngau urere bokai kamakaua: Pile Uia ngau usulesuletaki nge tago tamoata ka ilodia-lo be ipusika be dipuraki. ¹² Ki tago tamoata-ramo ka diana ki tamoata-ramo ka disulena. Tago-tina. Jesus Kristus ka nena-la be mangata itiki-na.

¹³ Kam ambe muzingagu toirairadi kalongoraki-doi. Bong Iuda mata nedu utagatagamatedi nge Nanaranga ‘sios’ ne ilogu tago sesu itagai be sururu bibia-tina uianiani be upipi be miara-leuai kana. ¹⁴ Bong ngaradia-lo nge Iuda mata nedu tagadia-lo nge Iuda ruanga-gu ngau zugu negu nge moarunga uasadua-tina. Ngau tagona-tina urere mata takadi dapura be tamagu be tubugu mata nedu kabadi dadoki. Bokaibe tamagu be tubugu mata nedu kanabe uanauana be muridia-tina utuitui! ¹⁵ Ata ngau isi tinagu ilona-lo ueno be Nanaranga marou ne tadolokidoki-ba ane be inangaia be malipini kana. Bokaibe bong Nanaranga ilo ilelenaki be ¹⁶ne Natu mangata itikina be mialale be rangaka Pile Uia nena-lo dieno Ungguma Takadia-lo mangata mrangaki kana nge tago tamoata-ramo-lo ulako be disingaraia. ¹⁷Tago ualale Ierusalem-lo be tamoata ‘apostel’ malipi didoki mua nge utedi. Tago-tina. Ngau oaikiki-tina Arebia kaba-lo ulako be alauri nge kaba Damaskus anua-lo umule. ¹⁸ Barasi toli dimanubu kodeka Ierusalem ulako be Pita mte kana. Ata amaridi kulemoa-lima-la sakenao usoaki. ¹⁹‘Apostel’ takadi nge tago teke ute. Zems-la Tanepoa tari ka ute. ²⁰Nanaranga mata-nao be urakaming kana ugeregere ngaedi nge tago uboliboli. Moimoi ka ugeregere. ²¹ Alauri nge Siria be Silisia kaba-lo ulako. ²²Bong ngaradia-lo nge Kristus ‘sios’ ne moarunga Zudea kaba-lo liligu tago dikauataki, maka ma tago sesu maradi umalipi. ²³Tamoata takadi ka bokai diradi be dilongoraka, “Tamoata-ma maka matamata sururu bibia ianiang-kita nge ka ambe lama unianga tongira ipipi be ngagamani kana nge isulesuletaki!” ²⁴Bokaibe tamoata be aine Zudea kaba-lo nge ngau kanabe Nanaranga dirakeaki.

Pol Be Kristus Malipilipi Ne Takadi

2 ¹Barasi kulemoa-oati muridi nge kaba Ierusalem ulako Barnabas keru. ² Be Taitus ubagai be kialalale-budu. ³Nanaranga ka kana mangata itikina be kana ngaedi ka utagadi be ualale. Ulako be Pile Uia ngau Ungguma Takadi mangata urangarangakadi nge tamoata nedu bibia bokana arodi unangaria. Ata zugumaba-lo be uradi, bakara Iuda alu dipile tamoata kusi tago korotototo nge tago iboadu Nanaranga mata-nao ngado. Ngau tago urere malipi negu ambe uemaki ki alauri memaki kana nge daleuaramo-ba. ³Moimoi alalale-budu ruangagu Taitus nge Grik kata, ata tago diakangaoi be kusi dikorototoki, Iuda bokana. ⁴Moatubu ngae ipura, bakara tamoata

alu diboli be dipile di nge Kristen taritokada kaoa be marada disili be dokiadi dipura. Di direre Taitus kusi korototoka ngapura, be Moses Mata ne nge kaba tagadi dapurapura. Nge bokai ka marada disili be ono soakingada Kristus Jesus-lo nge daita uia kana. Soakingada Kristus-lo nge rerengada-lo tasukoaki be babari tago teke ono ieno. ⁵ Ata keka tago sesu Iuda ngaedi kilikitakidi be pile moimoi be kalingo nge diburia-ramo. Bokaibe Pile Uia ngae nge kidokimateia-uia-kaming be giriki tago teke idoki.

⁶ Ata tamoata ned, nedia-la dipile di ka bibia ned nge pile tago teke diemaki be ono sulengagu dibatadi. Tago-la. Tamoata bakarairai kaoa nge ngau tago ilogu ibukutakidi. Maka ma Nanaranga tago tamoata kusidi itaita be ipilepile aradi otioti ki aradi tagotago! Tago. ⁷ Ata ambe kaba bokai dita ngau ka Nanaranga malipi iana be ungguma kusidi tago korotototo-lo Pile Uia mangata urangarangaki, Pita-la malipi ania ipura be ungguma kusidi korotototo-lo Pile Uia mangata irangarangaki bokana. ⁸ Nge Nanaranga kaiboang nena-lo ka ngau Ungguma Takadi ‘apostel’ ned upura, be kaiboang-la ngaedia-lo ka Pita ungguma Iuda ‘apostel’ ned ipura. ⁹ Bokai ka Zems, Pita be Zon kilala dinangato Nanaranga ka malipi bibia ngaedi iana. Diato ka teadiato malipi nge ariri-moane ne bokana. Bokaibe Barnabas keru diaroki-kamairu. Aroki ngae nge kilala ono sumoala teke uaura ipura bokana. Makara be sumoala teke bokai kiemaki: Barnabas keru masa ungguma kusidi tago korotototo maradi gamalipilipiru be di masa kusidi korotototo maradi damalipilipi. Bokaibe ‘apostel’-la takadi bokana didoka be dipile ngau ‘apostel’ kata. ¹⁰ Be malipi teke atabala dinangaria-kama nge bokai dira-kama, “Ilo-ming moaki dikoko. Tamoata kana ned tagotago kamadumadumadi.” Kanta-tina ma nge ka norane be upipi be mememaki kana, ata tago!

Pol Itaguraki Be Pita Iebului

¹¹ Pita Antiok anua-lo ipura nge lili-be-matanaao uebuloni. Ngai moimoi giriki iemaki. ¹² Tamoata kaoa tago isi Zems-lo be dipura nge Pita ungguma kusidi tago korotototo zaiza dimoanakonako. Alauri tamoata ngaedi dipura nge kaba imulenaki be nena-ba rube isoaki be tago iboadu ungguma kusidi tago korotototo zaiza damoanako-budu. Bakara, tamoata maka kusi-korototo mata ditagatagadi imatakuridi ka bokai imuзи. ¹³ Be Iuda takadi lama diuni nge Pita muzinga ngaedi ditagadi be tago iboadu ungguma kusidi tago korotototo zaiza damoanako-budu. Be Barnabas nge dia-ba idainakidi be bokai imuзи.

¹⁴ Kaba bokai uita Pile Uia kalingo tago adoado ditagatagai be disukoaki nge arodi ka Pita bokai urai, “Kaiko Iuda kata, ata ambe tago Iuda mata ned kutagatagadi. Nge bakara ka kaba Iuda mata kutagatagadi be ungguma kusidi tago korotototo kuakangaodi be mata ngaedi ditagatagadi? Nge kupakaia-tina!”

Iuda Be Ungguma Takadi Ba Be Lama Unianga Iuketidi

¹⁵“Kita moimoibe tinada dinekiaki-kita be Iuda kaoa be Moses Mata ne tatagatagadi. Kita tago ungguma kusidi tago korotototo kaoa be Moses Mata ne tago tatagatagadi! ¹⁶Ata kita takaua tamoata naita Nanaranga matanao adoadao ngasoaki kana nge Jesus Kristus lama ngaunani, tago Moses Mata ne ngatagatagadi ka Nanaranga mata-nao adoadao ngasoaki. Bokaibe kita tago Moses Mata ne tatagatagadi ka Nanaranga mata-nao adoadao tasoaki. Tago. Kita Kristus Jesus lama taunani ka Nanaranga mata-nao adoadao tasoaki. Tago teke iboadu Moses-ba Mata ne ngatagatagadi be Nanaranga mata-nao adoadao ngasoaki. Tago-la.

¹⁷Tapihi be Kristus ara-nao be Nanaranga mata-nao adoadao tasoaki kana, ata kaba bokai taita kita muzigoala ememaki kaoa, nge iboadu tapile Kristus muzigoala muridi ituitui ki? Tagona-tina iboadu bokai tapile! ¹⁸Bokainatuka mto: Moses Mata ne utagatagadi be ambe umurinadi. Ata kaba suri kaiboang nedti otioti bokana be udokimai be utagatagadi nge negu-la ka mangata unangaia ngau Moses Mata ne ugamang be giriki bibiatina-lo ka ulako! Ilogu ipile Moses Mata ne mttagatagadi masa Nanaranga mata-nao miado. ¹⁹Ata ngau ambe ukaua tago iboadu Moses Mata ne mttagadi be Nanaranga mata-nao miado. Tago be tago-soaso! Bokaibe nge ambe umate bokana! Bokai masa Nanaranga kanabe moauriuri msoaki! ²⁰Bokaibe ngau ambe Kristus keru be kai kapalapala uauau-o rokatagakagu ipura. Be nge ambe tago ngau ka moauriuri usoaki. Tago-tina. Nge Kristus ka ngau-lo moauriuri isoaki. Kaituka tamoatagu-lo moauriuri usoaki nge tago negu-ba ka usoaki. Lama unianga-gu ane ka Nanaranga Natu-nalo moauriuri usoaki. Ngai ka ireretaka be lili-guo be imate. ²¹Tamoata alu dipile Kristus matenga nge kana-ba. Ata ngau tago iboadu bokai mpile. Maka ma Moses Mata ne tatagatagadi be ono Nanaranga iboadu ngauketi-kita nge Kristus ambe tago ngamate. Matengana-ma masa kalingodi tagotago!”

Moses Mata Ne Ki Lama Unia Tagaia Ngapura

3 ¹Kam Galesia! Ngaongao-ming! Naita kata ka iaka-boang-kaming be kangao? Maka ma mataming-tina-lo ka kitui be Jesus Kristus kai kapalapala uauau-o imate nge mangata kirangaki be kalongo! Ak, nge ambe baituka-ba kaoai be kangao! ²Kana-la teke ka kam-lo mkauataki kana urere. Kamaraia! Baituka be Oli Spirit kadoki? Moses Mata ne katagatagadi ki Pile Uia kira-kaming be kalongo be lama kauni ka Nanaranga Oli Spirit ne kadoki? ³Kangao-tina ki ba kauai? Maka ma Oli Spirit ane ka labu kanangai be katui uia be Nanaranga mata-nao kado! Ata nge bakara ka Oli Spirit kamurinai be neming tapou-ming kaiboang nedia-lo be kamarokaki kana? ⁴Ambe kasururuba-tina be kana

kalingo tago katea-re! Moimoina-tina kana ngae nge kalingo otioti! ⁵Labu nangatana-o ka Nanaranga Oli Spirit ne iang-kaming be kilala kaiboangdi mara-ming kaememaki? Moses Mata ne katagatagadi ki Pile Uia kiang-kaming kalongo be lama kauni ka Nanaranga Oli Spirit ne iang-kaming be kilala kaiboangdi mara-ming kaememaki?

⁶Abaram ilo-ming dani. Nanaranga ‘Buku’ ne bokai dirangaki, “Ngai Nanaranga pilenga lama iungdi. Bokaibe Nanaranga itaguraki be oti ne irokakile be ipile mata-nao iado.” ⁷Nge bokai nge bokai kamakaua: Tamoata Nanaranga lama diunani ka Abaram tubuna-tina. ⁸Toira be Nanaranga ‘Buku’ ne aro-lo kaba ditalako be bokai ipile: Ungguma Takadi masa lama dauni be Nanaranga mata-nao dado. Bokaibe Nanaranga ‘Buku’ ne ka toira be ditaguraki be Pile Uia mangata dirangaki be Abaram bokainatuka ilongo, “Kaiko-lo ka ungguma moarunga massa marou negu dadoki.” ⁹Bokaibe Abaram lama iuni ka Nanaranga marou ne idoki. Be tamoata moarunga lama diuni masa Abaram-la bokana Nanaranga marou ne dadoki.

¹⁰Tamoata naita iduasare be Moses Mata ne itagatagadi nge ngesuaki eruma ka isoaki. Maka ma Nanaranga ‘Buku’ ne bokai ipile, “Tamoata naita pile moarunga Nanaranga ‘Buku’ nena-lo tago itagatagadia-la nge Nanaranga ngesuaki ne erumadi ka isoaki.” ¹¹Kodeka mangata-tina dipura be takaua. Tamoata tago teke Moses Mata ne itagatagadi be Nanaranga mata-nao iado. Tago-tina. Maka ma Nanaranga ‘Buku’ nena-lo bokai dieno, “Tamoata naita Kristus lama iunani be Nanaranga mata-nao iado masa lama unianga ngaedi ka ngatagadi be moauriuri ngasoaki.” ¹²Ata Moses Mate ne be lama unianga nge tago labu-diaru tekedi. Tago. Tamoata Moses Mata ne ngatagadi kana nge ne kaiboang nena-lo be ngamamalo-tina be ngatagadi. Maka ma Nanaranga ‘Buku’ ne bokai ipile, “Tamoata naita Moses Mata ne moarunga itagatagadia-uia masa moauriuri ngasoaki!” Ata tago teke iboadu bokai ngamuzi! Tago be tago-soaso! ¹³Kita Moses Mata ne ngesuaki ne erumadi ka tasoaki. Maka ma Nanaranga ‘Buku’ nena-lo bokai dieno, “Tamoata naita kai-o tobilaka ipura nge Nanaranga ngesuaki ne ono dieno.” Nge bokai ka kita lilida-o be Kristus nena-la be ngesuaki ngaedi idoki, be ono izaza-kita be imuleaki-kita. ¹⁴Kristus bokai imuzi be ono Nanaranga marou ne Abaram iani nge Kristus Iesus ara-nao be Ungguma Takadi ulika didoki. Bokaibe lama tauni masa Nanaranga Oli Spirit moimoi be irangaki nge tadoki.

Moses Mata ne Be Nanaranga Pile Moimoibe Iemaki

¹⁵Taritokagu negu, kana izamaizama taememaki teke ono mtonanga kana. Tamoata rua pile tekedi disumoalatakiru be pile diuauru nge tago teke iboadu pile nediaru diuauru ngaedi nge ngagamang ki pile takadi kaba nganaguraki-lako. Tago-la. Be kana urarangaki nge bokainatuka-la ka dieno. ¹⁶Be nge bokai

nge bokai kamakaua: Nanaranga pile ne moarunga moimoibe iemaki nge Abaram tubu teke alauri ngapura kana nge ka iemakini. Nanaranga ‘Buku’ ne tago ipile Abaram tubu kokoko. Tago. ‘Buku’ ipile tekena-la. Be tamoata ngae nge Kristus. ¹⁷Pile ngaedi labudi nge bokai: Nanaranga ka toira be Abaram moimoibe irai tago iboadu ne pilenga ngagamang be tago dakalingo. Moimoi alauri ‘430’ barasi dimanubu noko Moses Mata ne nge Moses Iuda iandi. Ata Moses Mata ne alauri ka dipura nge tago iboadu pile moimoibe emakadi dipura mua nge ngagamang be Nanaranga pilenga moimoibe iemaki ngaedi nge daleua. Tago-la. ¹⁸Maka ma Moses Mata ne ka tatagatagadi be kana moarunga Nanaranga irangaki tanemdi kana nge ambe pile moimoibe Nanaranga Abaram iemakini, “Tumbu teke masa tamoata moarunga ngadumadi,” nge ambe tago diboadu ulikadi tadoki. Ata Nanaranga ambe marou ne tadowidoki-ba otu be pile ne moimoibe Abaram iani nge itagadi be kana irangaka-kita nge iang-kita.

Moses Mata ne Labudi

¹⁹Bokai nge labu nangataao ka Moses Mata ne nangadi dipura? Nge ono mata goalakadi kauatakadi dapura kana ka Moses Mata ne nangadi dipura. Be Moses Mata ne nge dieno nibe Abaram tubu Nanaranga moimoibe irangaki nge ipura. Moses Mata ne nge ‘enzel’ dinegei be tamoata lukaluka teke idoki be Iuda iandi. ²⁰Moses Mata ne nge tamoata lukaluka ka inegei be bokai ka tago diuia. Pile moimoi be Abaram iani nge moimoi be kalingo, bakara Nanaranga ka nena-la be Abaram iani.

²¹Bokai nge Moses Mata ne nge Nanaranga pile ne moimoibe iemaki dierenkeidi ki? Tago-la! Mata tekena-la kata ka tamoata moarunga aniasi ipura be ono moauriuri-la dasukoaki kana nge ambe mata ngae tamoata moarunga ngadorakidi be Nanaranga mata-nao dado. ²²Ata nge tago bokai. Tamoata be aine moarunga kateka-o muzigoala eruma disoaki nge ono Nanaranga pilenga moimoibe iemaki dakalingo kana ka muzigoala eruma disoaki. Nanaranga pile moimoibe iemaki nge bokai: Tamoata Kristus lama diunani be dikaua ngai naita kata masa Kristus ne ara-nao be Nanaranga marou ngandi. ²³Kristus tago isi ipura nge Moses Mata ne diuauri-kita. Bokaibe bong Uketiketi Jesus Kristus lama taunani nge ambe irubetaki-kita. ²⁴Moses Mata ne moimoi Nanaranga muzinga disikengtaki-kita, ata ono moauriuri soaki tago diang-kita. Bokaibe bong Kristus ipura nge lama tauni ngai ka Kristus, be nge lama taunani ka Nanaranga mata-nao tado. ²⁵Ata nge ambe Kristus ipura be iuketi-kita be imuleaki-kita. Bokaibe Moses Mata ne nge tago diboadu daduma-kita. Moses Mata ne ditikingkita-ba Kristus masa baituka ngaduma-kita be moauriuri tasukoaki.

Kita Nanaranga Natu

²⁶Kam ambe Kristus Jesus lama kaunani be Nanaranga natu kapura. ²⁷Bokaibe kam moarunga maka Kristus-lo rukuaming-lako dipura nge

ambe Kristus bokana kapura be muzinga moarunga kadoki. ²⁸ Bokaibe kam moarunga nge suri-ming tekedu. Tago ambe Iuda be Ungguma Takadi kaoa, ki dududu be tamoata rerengadia-lo dimalipilipi kaoa, ki aine be moane kaoa kana kamararangaki-kaming kana. Tago. Kam moarunga ambe Kristus Jesus ara-nao be teke-ming. ²⁹ Bokaibe kam Kristus tamoata ne kaoa nge ambe Abaram tubu kaoa, be Nanaranga kana moimoibe irangaki masa kamadoki.

4 ¹Pile upilepile ngaedi nge labudi bokai: Tamoata teke natu isoaki, be natu ngae ka tamoata ngae kana ne moarunga ngadoki be nganemdi kana. Moimoi natu ngae ka kana-marau, ata isi mukumuku nge suri dududu-ba bokana ngasukoaki. ²Bong ngaradia-lo nge tamoata takadi kana ne dadoki be dapapananuakini be natu ngae daurogurogui nibe bong-tina ne ono tama inanga dapura, be kodeka nena-la be masa kana ne moarunga ngapapananuaki. ³Kita nge bokainatuka-la ka tasooki. Kristus isi tago ipura nge Iuda mata nedu be muzi nedu dieno be dinanaring-kita be erumadi tasukoaki. Maka ma iloda dipile Iuda mata nedu masa daduma-kita. ⁴Ata bong bong-tina kalingo ipura nge Nanaranga itaguraki be ne Natu inepi be ipura. Natu ngae nge kateka aine kata inekiaki, be Iuda mata nedu be muzi nedu erumadi isoaki, ⁵be ono tamoata be aine Moses Mata ne erumadi disoaki nge izazadi be irubetakidi. Nanaranga Natu bokai imuzi be ono Nanaranga ikoroti-kita be natu tapura. Be natu tapura bokana alauri masa kana ne moarunga moimoi be irangaki-kita nge ngang-kita be tanemdi. ⁶Ono takaua kita moimoi be Nanaranga natu nge Nanaranga bokai imuzi: Itaguraki be Natu Oli Spirit ne inepi be iloda-lo isoaki. Be nge Oli Spirit ka iloda-lo be Nanaranga bokai ikilakilai, “Mamo, ngau Tama-gu.” ⁷Oli Spirit bokai ibasaki-kita be kam ambe tago dududu kaoa. Kam ambe Nanaranga natu, be alauri masa Nanaranga kana ne ngang-kaming be kamanemdi.

Pol Galesia Ilo Ibukutakidi

⁸Tongira Nanaranga isi tago kakauataki nge kana-ramo ilo-ming dipile nanaranga nge diuauri-kaming be katagatagadi be dududu kandi bokana kasukoaki. Kana ngaedi nge tago Nanaranga. ⁹Ata kaituka ambe Nanaranga kakauataki, ki ngai ka ikauataki-kaming! Bokai nge bakara ka kana ngaedi kaiboang nedu tagotago be teadi moangarurudia-lo kamamulelako kana? Karere kaba matamata uaura nedia-lo kasoaki bokana kamasukoaki kana ki? ¹⁰Ambe tongira kamuzimuzi bokana be bong neming bibia, kalea be barasi neming bibia nge karakerakeaki be kapilepile bong ngaedi nge bibia! ¹¹Ngau ilogu ibukutakikaming-tina! Malipi bibia uemaki-kaming nge ambe kana-ramoba bokana ubizagam be dileua. Kilalangagu unanga ambe umamaloba-tina!

¹²Taritokagu negu, ngau bokana kamapusika be Moses be Moses Mata ne kamamurinadi. Tongira nge Moses Mata ne utagatagadi be kaiboang

nedi erumadi usoaki, ata kaituka ambe urokaki be Kristus eruma usoaki. Uakoro-kaming pilengagu kamalongo! Norane be sakeming-o usoaki nge giriki tago teke kaemaka-na! ¹³Ilo-ming kauakaua ki tago? Matamata makara upura be Pile Uia ueluaki nge umore-tina. Ata nge iuia makara be umore be ono sakeming-o usoaki be Pile Uia mangata urangaki be kalongo. ¹⁴Moimoi more negu iemaki-kaming be moatubu kadoki, ata tago kasegeaka ki kamurinaia. Suri Nanaranga ‘enzel’ ne kata ki Kristus Iesus nena-la be ipura bokana be kadoka be kadoraka. ¹⁵Be suri-ming nge diuiatakau-tina! Ata ambe suri-ua neming ngae ba kabasaki? Bong makara usoaki nge kana moarunga-lo kadumadumaiau-la! Tago sesu kadokipakaia! Be maka mra-kaming be mata-ming kamapasina bokana nge ambe kamapasi-la be! ¹⁶Makara usoaki nge pile kalingodia-la ka urara-kaming. Be nge bokai umuzi ngena ambe erekei neming upura ki?

¹⁷Ata giriki kalingodia-tina nge tamoata maka diakorokoro-kaming be kamatagatagadi kanana-lo dieno. Moimoi di ilodi dibukubukutakikaming-tina, ata ilodia-lo nge kana goalakadi ka dieno. Di direre-tina daduaramoakikita-tina be dia-la kamatagatagadi. ¹⁸Nge iuia tamoata takadi ilodi dibukubukutaki-kaming, ata muzi uia-lo be ilodi dabukubukutaki-kaming. Makara usoaki ki tago usoaki nge ilodi dabukubukutaki-kaming-doi! ¹⁹Natugu negu, kam kanabe ilogu isusururu-tina! Suri aine nganeki kana be isusururu bokana ngau isi kam kanabe ususururu-la. Bokai msusururu nibe neming-la be kamaitikina kam soakinga-ming ambe Kristus bokana dipurapura. ²⁰Urere-tina kaituka-tina nge sakeming-o msoaki! Sakeming-o msoaki be baraoa memegu mbuiril! Nge uiauaua-kaming, ata baraoa meme-gu mbuiril be kaba miakoro-kaming ua! Ata nge tago sakeming-o usoaki, masa ba mbasaki-kaming?

Ega Be Sera Odio Tonanga Ipura

²¹Aria, kamaraia! Tamoaata direre Moses Mata ne erumadi dasoaki kana nge mtegidi kana. Moimoi be Moses Mata ne kakauataki ki?

²²Moses Mata nena-lo bokainatuka digere be dieno: Abaram natu rua. Taka aine dududu ara Ega ka ineikiaki. Be takaia nge roana-tina rerengana-lo i alalale ara Sera ka ineikiaki. ²³Dududu natu ineikiaki nge natu-muku izamaizama nekiakadi dipurapura bokana nekiaka ipura. Ata natu roana-tina ineikiaki nge Nanaranga matamata be moimoibe Abaram irangakani noko alauri ka nekiaka ipura. ²⁴Kana ngaedi nge iboadu bokainatuka teadi dapura be kauatakadi dapura: Aine rua nge taoa rua emakadi dipura nge anunukadi. Taoa takaia nge Sainai buku-nao be emaka ipura. Makara ka taoa ngae Iuda zaiza emaka ipura be Mata ne aniasi dipura. Bokaibe natu dipura nge dududu kaoa, bakara Moses Mata ne eruma disoaki. Bokaibe taoa ngae nge Ega bokana. ²⁵Ega nge

Sainai buku Arebia kaba-lo anunuka. Be Ega ngae nge Ierusalem anua kaituka makare kateka ieno nge anunuka be. Ierusalem kaituka ieno nge natu zaiza be dududu bokana ka disukoaki. ²⁶ Ata Ierusalem etatabala lang anua-lo ieno nge takana-ba. Iboadu rerengamba-lo gosukoaki be goalalale. Ierusalem etatabala ieno ka kita tinada, be tago Moses Mata ne erumadi tasoaki. ²⁷ Maka ma Nanaranga ‘Buku’ nena-lo nge bokai dieno:

“Aine kupim nge surim dauia. Gomere be surim dauia be gomoaguru. Kaiko neki-lo tago sesu sururu kudoki. Maka ma aine naita roa iperek masa natu dakoko-tina, be aine roa otioti nge ngauasai.” (Ais 54:1)

²⁸ Taritokagu negu, kam nge Nanaranga natu. Maka ma kam nge pile moimoibe Nanaranga iemaki tagadi dipura ka Nanaranga natu kapura, Abaram-la natu Aisak ibasaki bokana. ²⁹ Bong ngaradia-lo nge natu maka izamaizama nekiakadi dipurapura bokana nekiaka ipura nge itaguraki be natu Nanaranga Oli Spirit nena-lo nekiaka ipura nge sururu bibia ianiani. Bokaibe kaituka-tina nge ambe kana bokainatuka ka dieno, tamoata Moses Mata ne ditagatagadi nge sururu dianiang-kita. ³⁰ Ata Nanaranga ‘Buku’ ne ba dipile? Bokainatuka dipile, “Dududu aine ngara natu diaru be gorokaki-diaru. Bakara, dududu aine natu tago iboadu aine rerengana-lo isukoaki natu diaru tama-diaru kana ne moarunga danegeru.” ³¹ Taritokagu negu, kita nge tago dududu kaoa be Moses Mata ne erumadi tasoaki. Kita nge Nanaranga natu, bakara kita Kristus tatagatagai.

Kristus Ka Irubetaki-kita

5 ¹Kita ambe neda rerengada-lo ka tasukoaki, tago Moses Mata ne eruma ka tasukoaki. Kristus ka irubetaki-kita be rerengada-lo tasukoaki. Bokaibe bokaina-la kamakaiboang be kamasoaki. Moaki kaba neming-la uaura-lo kananga-kaming be dududu bokana be Moses Mata ne erumadi kasukoaki.

²Kamalongo! Ngau Pol ka bokai ura-kaming! Kusi-ming korototokadi dipura Moses Mata ne ipile bokana nge Kristus tago sesu masa ngaduma-kaming. ³Kaba mangata mra-kaming kana: Tamoata naita isumoala be kusi korototoka ipura nge Moses Mata ne moarunga ngatagatagadidoi. Moaki teke idokipakai. ⁴Kam tamoata alu isi Moses Mata ne katagatagadi be ono neminga-la be Nanaranga mata-nao kamado kana nge ambe neming-la ka kakerengaki-kaming be tago ambe Kristus-lo kasoaki. Bokaibe kam ambe tago Nanaranga ilo-taga ne ilodia-lo kasoaki. ⁵Ata kekama iloma bokainatuka kinanga be kisoaki: sakuli nema nge Nanaranga mata-nao gado kana, bakara keka Kristus lama kiunani. Bokaibe lama kiuni be Nanaranga Oli Spirit ne kaiboang ne ilo-mailo dimalipilipi be kana ngae kirapurapungi. ⁶Bokaibe bokai kamakaua: Kristus Iesus-lo kusoaki nge kusim korotototo ki tago korotototo nge

kana-ba. Kana kanabiabia nge bokai: lama uniangam nge reretaka mata-lo be damalipilipi.

⁷Kana moarunga-lo nge kauiauia-tina! Naita kata ka itaratotoki-kaming be pile moimoi be kalingo Pile Uia nge karokaki? Baituka-tina be iniu-kori-kaming be karokaki? ⁸Niu-kori bokainaina nge tago Nanaranga maka ikila-kaming-lo ka dipura. ⁹Maka ma pile tekedi bokai dieno, “Kangkang alu kunanga be muku teke imoapuru nge moapuru ege-ege dalako kana.” Bokaibe Pile Uia ege muku teke kapakai nge ere-moarunga be kamapakai kana. ¹⁰Ata ngau omingo lama uni kam tago masa iloming takadia-ba kamananga. Soakingada Tanepoa-lo ka diaka-kaia be ukaua tago iboadu ilo-ming takadia-ba kamananga. Tamoata-ma maka iakaboangboang-kaming nge ka masa giriki ngaedi ngadoki. Naita kata, ata Nanaranga masa sururu ngani.

¹¹Taritokagu negu, ngau bokai mrangaka kana. Dipile ngau isi kusi-korototo mata usulesuletaki. Kusi-korototo mata isi usulesuletaki nge bakara ka Iuda isi giriki diananau-la? Ak, pile ngaedi moimoi kana kapile nge Kristus kai kapalapala uauau-o matenga mangata urarangaki nge ambe giriki tago mitaita! ¹²Nge bokai ka ngau bokai urere: tamoata diakaboangboang-kaming be kusi-korototo mata katagatagadi nge nediala kusi-korototo mata dalakuakia-soasoa be nedilabedi dasare!

¹³Taritokagu, kam ambe kila-ming dipura be ambe tago muzigoala uaura nena-lo ka kasoaki. Tago. Ambe rubetaka-ming dipura be rerengaming-lo kasukoaki. Ata kana ngae moaki iemaki-kaming be kusi-ming rerengadi katagatagadi. Reretaka mata-lo be neming maraming tamoata-ruangaming kama-malipilipibadi. ¹⁴Maka ma Moses Mata ne moarunga nge mata tekena-la ka disauki, “Tamoata-ruangam gorereretaki nem-la kurereretakiko bokana.” ¹⁵Ak, boro kabukabu bokana kamuzimuzi be neming-la kaebulobuloi be kaeunung nge kamakonakona uia! Neming-la kamamambuaki-kaming takana!

Oli Spirit Be Tamoata-ramo Mata Nedi

¹⁶Nge bokai ka bokai mra-kaming kana: Nanaranga Oli Spirit ne iloming-lo ngasoaki be ngabagabaga-kaming. Bokai masa tamoata-ming rerengadi tago kamatagatagadi. ¹⁷Bakara, Oli Spirit erekei ne nge tamoata-ming rerengadi tagaiadi, be tamoata-ming rerengadi tagaiadi erekei nedil nge Oli Spirit. Kana ngae-diaru nge erekei kaoa. Bokai masa kana ngae-diaru dababari-kaming be kana tago teke rerengamingba-lo kamaememaki. ¹⁸Oli Spirit ka ibagabaga-kaming nge tago iboadu Moses Mata ne erumadi kamasukoaki.

¹⁹Bokaibe muzigoala ono tamoata kusida rerengadi tatagatagadi nge mangata ka dieno. Kusida rerengadi tagadi nge bokainatuka mangata nediala dinanganangadi: pogiza-ramo mata, bolo mata, be mangata

pogiza-ramo,²⁰ moarupu rakeakadi, be naboa be zere. Tamoata nedia-la dierekeikei be dieunung, dieuana-uanangi be diemangazingazi, namadi dirara-ba be nedia-la diraketukatukadi, be nedia-la kuara maradi dinangananga be nem-nem be disukoaki, dua-ramoaki muzi,²¹ tamoata takadi dinama-raratakidi be kana nedidiokidokiledi, dang kakai disingsing be diboangboang, moanako bibia diememaki be ono nedidi kusidi disuri-uiauiadi, be kana takadi bokainaina diememaki. Toirala ura-kaming bokana ka kaba milo-kauakaming kana: Tamoata muzi bokainaina diememaki nge tago iboadu Nanaranga natu dapura be anua ono ngatanepoa kanana-lo dalako.

²² Ata Oli Spirit nge muzi ngaedi iememaki: reretaka mata, suruiua muzi, ilo-ua, tamoata taka giriki iemakiniko nge tago oaikiki-la be gokatuni, tamoata takadi goadoadorakidi, gouiauia-ba, malipi goememaki uia,²³ nem-la gobalabalakiko, be moaki oaikiki-la be kuebulobulo. Kana ngaedia-lo nge babari tago teke odio ieno.²⁴ Tamoata naita Kristus Jesus-lo isukoaki nge ambe ne tamoata rerenga tagadi nge muzinga ono ilo imarangrangaki, be muzi ono rerenga imamambuaki zaiza be iumoatedi. Bokaibe muzigoala ambe tago diuauri.²⁵ Kita ambe Oli Spirit kaiboang nena-lo ka tasukoaki. Bokaibe Oli Spirit-la singara nena-lo talalale.²⁶ Moaki neda-la taraketukatuka-kita ki taebulobuloi ki taemangazingazi.

Moatubu Neming-lo Kamaedududmai

6 ¹Taritokagu negu, tamoata teke muzigoala sausau nena-lo ilako be itamong nge kam tamoata uia Kristus-lo kakaiboang nge kamadoraki be ngado. Ata malielie-ba be kamadoraki. Be kam neming-la nge kamasibosibo uia. Kam-soa toitoi teke ngadoki-kaming be kamamatong takana! ²Kamaedudumai be moatubu neming kamabazibazi-budu. Bokai kamuzimuzi nge Kristus mata ne ka katagatagadi be kaememaki be dikalingolingo. ³Tamoata teke ilo ipileni ngai ara otioti kata, ata tago nena-la ibalaki be taritoka teke idumai nge nena-la ka ibolesi. ⁴Soakinga-ming Kristus-lo nge moaki tamoata takaia soakinga zaiza kaliliti. Moaki. Kam teke-teke ka neming soakinga-ming kamalililiti. Soakingam diuia nge iboadu Tanepoa gosuri-uiataki. ⁵Bakara, mata uia nge bokai dieno: kita teke-teke nge soakingada tadoadodraki be muzi uia-la tatagatagadi.

⁶Tamoata naita Kristus pile ne disuleni nge tamoata isuleni diaru kana irakingadi nganege-diaru.

⁷Moaki neming-la kabobolesi-kaming. Nanaranga tago iboadu ono manai ngapura. Muzigoala kutagatagai masa muzigoala zazanga ne godoki. ⁸Bokainatuka mto: Tamoata uma ono tamoatadi rerengadi ditagatagadia-lo kangkang ditano masa tamoatadi rerengadi tagadia-

lo be kangkang ono ara-be-leuanga nge dateteki. Oli Spirit uma-lo kangkang ditano masa Oli Spirit-lo be kangkang ono nem-kusoaki soaki ipurapura nge dateteki. ⁹Bokaibe muzi uia taememaki-la. Moaki iloda diakaka. Muzi uia taememaki-la be iloda tago diakaka masa alauri bong iauia-tinao be Nanaranga muzingada uiangadi ngatagadi be zazanga ngang-kita. ¹⁰Bokaibe bong moarunga-lo zala dipurapura-kita be ono tamoata moarunga tadumadumadi kana nge tadumadumadi. Ata tamoata maka Kristus lama diunani nge tadumadumadia-tina uia. Maka ma di ka taritokada-tina.

Sikeng Alalaurituka

¹¹Nge negu lumagu ane ka ugere. Bokaibe iboadu kamaita uia gere bibia-lo ka ugere!

¹²Tamoata maka aoa-di dipalapala be kilala eluku-ononaona dirarangaki-kaming nge ono diakangaongao-kaming be kusi korototo mata erumadi kalakolako. Labu ono bokai dimuzimuzi nge tago direre Kristus kai ne kapalapala uauau lili-nao be sururu dadoki. ¹³Tamoata maka kusi korototo mata diememaki nge tago Moses Mata ne ditagatagadia-uia. Di direre kusi-ming kamakorototo be masa ono nedia-la daraketukadi be dapile-ra kam ambe di kalongoridi be katagadi be kusi-ming kakorototo. ¹⁴Ngau-la ka tago iboadu kana teke mraketukai. Tanepoala Iesus Kristus malipi ne kai kapalapala uauau-o iemaki nge ka mpipi be mraketukatukangaki kana. Kai ngae ka iemaka be kateka-o kana moarunga uita nge ambe dimate bokana. Nge bokai ka kateka kana ditea nge ambe umate bokana. ¹⁵Tamoata kusi korototoka ipura ki tago korototoka ipura nge kana-ba. Kana kanabiabia nge kaba gonunu bokana be soakingam toirairadi gorokaki be soaki oauoau gote. ¹⁶Tamoata naita mata ngae kutagatagai nge Israel Nanaranga nedii iboadu ilo-uia be marou ne ono ilo-taganga ngangko.

¹⁷Pile ono mambuaki kana nge bokai: Moaki teke kaba giriki kuiana. Malipi ngaedia-lo ka dipalipalita be kusigu-o kilala dieno. Kilala ngaedi nge ono kaua ngapura ngau Iesus dududu kana.

¹⁸Taritokagu negu, Tanepoala Iesus Kristus marou ne tadokidoki-ba iboadu kam-lo daeno. Moimoi.